

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięczne złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryż.	Stop. ciepła podl. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
11	6 27" 9"	315 + 7°	4 3.	42	Wschodni słaby	Pogoda Mgła
	2	9, 2 0 + 18,	2 4.	33	Południowy „	Pogoda z Chmurami
	10	8, 778 + 11,	3 4.	09	Pl. Zachodni „	Pogoda

Wiadomości zagraniczne.

— Petersburg 28 Sierpnia. —

Jenerał adjutant Adlerberg, w odezwie do p. ministra sprawiedliwości, pod dniem 10 lipca wyraził, że otrzymawszy od p. jenerał adjutanta hr. Orłowa zawiadomienie o zakomunikowanym p. zarządzającemu ministerstwem sprawiedliwości najwyższym rozkazie, względem uzupełnienia art. 9 dodatku do ustawy o zapobieganiu i tamowaniu przestępstw objaśnieniem, iż na wydanie wszelkiego dzieła, w którym opisują się wypadki dotyczące Jego Ces. Mości ludzieź osób należących do N. Familii potrzeba wprzód wyjednywać najwyższe zezwolenie przez ministra dworu Cesarskiego, i znajdując ze swęj strony, że podobne rozciągnięcie przepisu pomienionego artykułu Zbioru Praw, nie na same tylko pisma peryodyczne, lecz i na całe książki, może zrodzić wątpliwości, skutkiem których i wszelkie dzieła historyczne po większej części obszerne, będą nadsyłane do cenzorowania ministrowi dworu, który nie mając na to ani czasu, ani środków, będzie musiał prosić o dodanie mu osobnego cenzora, którego by utrzymanie przyczyniło bezpotrzebnego kosztu, przedstawił N. Pannu opinię, iż wzmiarkowane prawo może być uzupełnione, lecz z pewnem ograniczeniem, zależącym na tem, iż by oprócz artykułów, umieszczanych w gazetach i dziennikach o osobie Jego Cesarskiej Mości i członkach familii Cesarskiej, o galach u dworu i zjazdach, Komitety Cenzury nadsyłały ministrowi dworu Cesarskiego do rozpoznania te tylko z książek wyjątki, w których opisuje się jakikolwiek wypadek, lub opowiada się anegdota, osoby panującego Cesarza lub członków N. Familii dotyczące, Jego Cesarska Mość raczył na takowy wniosek udzielić swe przyzwolenie. (Gaz. Rząd.)

Wiadomości z Kaukazu. (Dokoń.) — Lecz jeżeli z jednej strony, jak z wyżęj umieszczono-

nego przeglądu przekonywamy się, wszelkie zamiary nieprzyjaciela spełży na niezem, z drugiej zmuszeni byliśmy wytrzymać silniejszą nierównie walkę żywiołów. W dniu 15 lipca r. b. piorun uderzył w magazynu prochowy w twierdzy Eugeniusza (na rzece Sulaku) a przebiwszy dach, zrzucił eksplozyę, skutkiem której nie tylko magazynu ale i inne jeszcze zabudowania zniszczone zostały; nadto jeden ober oficer, 4 żołnierzy zabici, zaś 33 niższych stopni w tym wypadku ponieśli rany. Nieprzyjaciel sądząc, że po tej eksplozyi łatwo będzie mógł zdobyć twierdzę przeprowił się w znacznej sile przez Sulak i zająwszy groźne stanowisko na wysokościach Czyrkiewskich orządził baterję z trzech dział połowych złożoną, z których rozpoczął ogień przeciw fortyfikacyi most zastaniającej, w chwili gdy tę jednocześnie atakował także oddział nieprzyjacielski złożony po większej części z mieszkańców zburzonego poprzednio na tem miejscu aulu. Dzięki trafnym rozporządzeniom jenerał lejtnanta Bebutowa i Majora Buczkiewa, fortyfikacya Eugeniusza była już w możności spotkania i porażenia nieprzyjaciela, który po kilku bezskutecznych pokuszeniach, znaczne poniosłszy straty, cofnął się w góry. Niemniej znaczne szkody poczyniło gwałtowne wezbranie rzek, które nastąpiło już to wskutek nagłego topnienia śniegów tak obficie spadłych zeszłej zimy, już to wskutku obfitych deszczów obecnej pory roku. W dniu dzisiejszym właśnie otrzymaliśmy wiadomość o nowem pomysłem działaniu xięcia Argutyńskiego przeciw Daniel-Bekowi, o czem jednak oczekujemy szczegółowych doniesień.

— Paryż 28 Sierpnia. —

Narady sądu parów nad *requisitorium* jnego prokuratora przeciw Henryemu trwały wczoraj od godziny 11 przed południem do 5½ wieczór, poczem wpuszczoną została publiczność i wyrok sądu ogłoszony. Henry uszany został winnym zamachu na życie króla, a gdy kara wymierza się według natury i ważności zbro-

dni, stósownie do art 7, 18 i 36 prawa karnego, skazany został na karę dożywotniego ciężkiego więzienia i na koszt procesu. Gdy skazanemu Henry jeszcze wczoraj wieczór przez pierwszego pisarza sądu parów wyrok ten objawionym został, miał z przerażeniem i zadumieniem powiedzieć: »Tegom się nie spodziewałem; chciałem wyroku śmierci, żądałem śmierci jako łaski i dobrodziejstwa.« Dziś głosząco, że podpisał prośbę do króla o ulaskawienie.

Roboty około drogi szynowej z Paryża do Strasburga, w departamencie Meurthe odbywają się bardzo żywo.

Izba deputowanych przystąpi jutro do wyboru swego stałego prezesa. P. Sauzet jest stanowczo kandydatem stronnictwa konserwacyjnego. P. Dupin odmówił przyjęcia kandydatury, aby nie rozdzielać głosów większości, i aby opozycja nie wzięła go za swego kandydata. Lewa strona i lewy środek głosować będą za p. Odilon Barrot; skrajna lewa strona za p. Dupont de l' Eure, a małe stronnictwo legitymistów za panem Berryer. Czterej kandydaci konserwatystów na wiceprezesów są pp. Lepelletier d'Aulnay, Bignon, Hebert i Delessert. Niektórzy konserwatyści głosować będą za panem Debelleyme. Opozycja ma kandydatami pp. Abbattuce, Gustawa Beaumont, Vivien i Bullault. Czterej konserwacyjni kandydaci na sekretarzy są pp. d'Angeville, Bussieres, Saglio, a w drugim głosowaniu konserwatyści głosować będą za kandydatem opozycyjnym, p. Lanjuinais. Opozycja starać się będzie obrać pp. Havin i Lanjuinais. Kwestorami pragną mieć konserwatyści pp. Clement i de l'Espée; opozycja pp. Quinette i Lacrosse.

Potwierdza się wiadomość, że Anglia zażądała od Francji podzielenia protektoratu nad Otaheiti. Portefeuille, przegląd dyplomatyczny, konserwacyjny chociaż nie ministeryalny, i przez kilka poselstw tutejszych wspierany, zawiera w tym przedmiocie bardzo godny uwagi artykuł, który gazety *Epoque* i *Courrier fr.* powtórzyły. Okazuje się z niego, że Anglia żąda, aby protektorat francuzki ustał nad częścią wysp Towarzystwskich, i aby ta część była niezawisłą. Izba zajmie się wkrótce tą sprawą, nastąpią interpellacye, i dnia 23 były już przedmiotem rozmowy w sali konferencyjnej. Ale jeszcze jedna kwestya zaciemnia polityczny widnokrąg i nowe wywołuje burze. Anglia zaprzecza Francji prawa do posiadłości nad rz. Gabon, w Afryce zachodniej. Lord Aberdeen, przed wystąpieniem z gabinetu objawił swoje co do tego punktu zdanie w formalnej nocie. Lord Palmerston zaraz po objęciu swego urzędowania zwrócił się do tego przedmiotu, a nota jego jeszcze peremptoryczniejsza nadeszła przed kilku dniami do pana Guizot. Jeszcze wigowie nie są trzy wieszaco-ministrami; a już gabinety francuzki i angielski poróżniły się z sobą co do trzech kwestyi: Hiszpanii, Otaheiti i Afryki zachodniej.

Ogólne zgromadzenie związku handlowej wolności odbędzie się jutro pod przewodnictwem

xcia Harcourt. *National* nie podziela sposobu postępowania stronników handlowej wolności i odzywa się do nich w te słowa: »Pozwólcie, mężowie handlowej wolności, udzielić sobie rady, abyście waszą dążność rozszerzyli i lepiej swój naród rozpoznali, i jeżeli wykonać chcecie dzieło, któreby więcej sprzyjało interessom, jakim przysłużyć się chcecie, wzywamy was, abyście pierwój przed swoje nogi spojrzeli, nim świat przebiegniecie; połączyli się przeciw wewnętrznym szrankom, nim zuesiecie zewnętrzne szranki. Dla czego nie weźmiecia się do tego, co przed wami się znajduje? Chcecie znieść linie celne, a akcyzy pozostawiacie! Wewnątrz macie wszędzie monopola, a zewnątrz ścigacie za handlową wolnością. Żądacie od innych krajów targów, a nie umiecie własnego targu zapewnić.«

— *Londyn 27 Sierpnia.* —

Królowa ukończyła swe przejażdżki morskie i wczoraj powróciła do Osbornehouse, gdzie uroczysto obchodzone były urodziny xięcia Albrechta, a dziś odbędzie się rada tajna, na którą potwierdzona zostanie mowa tronowa na zamknięcie parlamentu.

Związek umiarkowania odbył wczoraj ostatnie posiedzenie w Exeterhalle. Kilku amerykańskich duchownych było na niem obecnych i pan Andrews z Filadelfii przytoczył dobroczynny wpływ, jaki kobiety amerykańskie wywarły na pomyślność usiłowań umiarkowania. Wszystkie żony, mówił on, które nieumiarkowanych lub umiarkowanie pijących mężów mają, niech tylko ich posła do Ameryki, a szybkie ich nawrócenie osiągną.

Sąd wojenny na kapitana Gordon ustanowiony, na okęcie liniowym *Victory* w Portsmouth wydał wczoraj wyrok, że wniesiona przeciw kapitanowi skarga o samowolne uprowadzenie powierzonego mu przez stacyę na oceanie Spokojnym okrętu jest uzasadniona; ale oskarżony zostanie tylko na ten raz ukarany napomnieniem, gdyż nie z pobudki własnego interesu opuścił swe stanowisko.

Times wylicza niemniej jak 22 okręty, które w przeszłym tygodniu częścią z Stanów Zjednoczonych, częścią z Kanady z wielkimi ładunkami zboża, mąki, mięsa i innych artykułów żywności do Liverpoolu przybyły.

— *Madryt 21 Sierpnia.* —

Clamor publico twierdzi, że nie tylko małżeństwo królowej z Infantem Don Francisco już jest ułożone, ale nawet ślub ma jeszcze dziś lub jutro nastąpić. Powszechnie jednak wątpią o wiarogodności tej pogłoski; bo wiadomo przecież, że pierwój trzeba uzyskać na to z Rzymu dyspensę.

Młody Infant Don Francisco, żyje tu w zupełnem odosobnieniu, i nie przyjmuje żadnych odwiedziń bez świadków.

W Barcelonie odkryto znaczny skład broni wszelkiego rodzaju.

— *Dnia 22 Sierpnia.* —

Na różnych uaradach ministerjalnych, od-

bytych w skutku noty lorda Palmerston, dotyczącej zamęzcia królowej, prezes rady p. Isturiz wnosił, aby zapytać się gabinetu angielskiego, czy życzenie królowej Izabelli zaślubienia się z xięciem Leopoldem Kobergskim uważa za stosowne i wykonalne, i czy temuż go-tów jest udzielić współdziałającego wsparcia. Zapytanie w tym względzie ułożone posłano już rzezywiście do Londynu.

— Rzym 25 Sierpnia. —

Ojciec św. ma zamiar podnieść na wyższy stopień nauki udzielane młodzieży. Z tego powodu wydała kongregacya degli Studi do wszystkich biskupów w państwie papieżkim okólniki, aby donieśli o stanie szkół i licei w swych dycezyjach, tudzież podali projekta do ich polepszenia. W skutek tych raportów i projektów chęć ułożyć ogólny systemat nauki.

Mons. Baluffi, arcybiskup w Pirgi, sekretarz kongregacyi biskupów i zakonników, słynny z swęj misy do Nowęj Graudy, został przez Papieża mianowany biskupem w Imola, które to biskupstwo administrował Papież aż do swego wyniesienia na stolicę apostolską i zapewne czeka tego prałata kapelus kardynalski.

Ze wszystkich stron kraju nadchodzą jeszcze deputacye, z wyrażeniem wdzięczności papieżowi za udzieloną amnestyę.

Rozmaitości.

KAZANOWA.

(Ciąg dalszy.)

Następnego wieczora, gdy pocieszyciel Pulcheryi znowu po drabince do jej okna się zakradł, nie chciała ona mu wprzód dać pocałunku, aż póki jej historyi owego obrazu nie opowiedział.

„Jestto portret sławnego ze swoich nieszczęść Doży Marino Falieri, rzekł Kazanova, dany prezeń w dzień przed jego strąceniem 13go kwietnia 1355 r., signorowi Bartolomeowi Martignano przodkowi twojego męża, jednemu z najpoważniejszych przyjaciół Falieriego. W krótko po tegoż ścięciu, wydała wielka rada surowy rozkaz, aby dla zupełnego wyłknięcia pamięci straconego Doży, wszystkie monety z jego obrazem przetopiono, a wszystkie portrety jego w przeciagu ośmiu dni do spalania wydano. Wszakże mimo ten rozkaz, pozostał ów obraz, który twój stary tak tajemniczo przechowuje, puścizną w jego rodzinie, która go jako relikwie szczęśliwej dla siebie wzięty uważa. Podług owęj starodawnej ustawy, podpada każdy, u kogoby wizerunek Marina Falieri był znalezionym, dotąd jeszcze karze dziesięcioletniego więzienia na galerach. I to, moja droga duszo, jest powodem, dla czego twój małżonek ten obraz tak starannie ukrywa, i nigdy ci go pokazać nie chciał.

„Szczęściem, że ja to wiem! Tajemnica ta zamienia mego tyrana w niewolnika, który od dzisiaj tak skakać musi, jak ja mu zaśpiewam... Będę go zaś tak dręczyła, jak ten stary nieznośny Otel-lo mnie dotąd dręczył.“

„Bravo, bravo, aniele! Mąż w jego wieku nie ma już wcale prawa być zazdrosnym.“

„Teraz ja jestem panem!“ rzekła hardo Pulcherya. „Jutro rano musi mię mój mąż na plac św. Marka, a wieczorem na redutę zaprowadzić... Tam się obaczmy, nieprawdaż, mój Jakóbie? zapytała, tuląc się miłośnie do piersi swego pocieszyciela. Będę za Kolombinę przebrana... niebieska wstążka u szyi oznajmi ci: to jest Pulcherya, która z tobą pierwszego dnia swojej wolności chce użyć.“

„Ja będę tam za kapitana morskiego maskowny i znajdę konieczny sposób wydarcia cię ze szponów twego starego niedźwiedzia.“

„Potem wsiądziemy do gondoly, a...“

„Reszta samo z siebie się rozumie.“ zakończył Kazanova i przycisnął kochankę do serca.

Sród stołkiej pogadanki miłosnej, szybko upłynęła godzina. Około północy pożegnał nasz bohater kochankę.

* * *

Nazajutrz rano przebrała się signora Pulcherya za Kolombinę i kazała swemu staremu małżonkowi zaprowadzić się na plac św. Marka. Filippo, przyzwyczajony bardziej do rozkazywania niż słuchania, powazył się czynić niejakie protestacye, lecz Pulcherya pogroziła mu palcem i nie rzekła nic więcej, jak:

„Signor Filippo, pamiętaj o szafie.“

Stary mąż, nie obdarzony zbyt zapamiętałą odwagą, zbladł. Jego małżonka zaś rozczmieniała się mówiąc:

„Zdejm płaszcz swój... tam wisi maska dla ciebie... Pójdiesz ze mną przebrany za poliszynela.“

„Co też ty sobie myślisz! Miałżebym się na starość przebierać za bajaca?“

„Ja tak chcę!“ rozkazała Pulcherya, biorąc czarną półmaskę na twarz.

„Pulcheryo, nie przyprowadzaj mię do gniewu.“

„Filipo, pamiętaj o portrecie Doży.“

„Peknę ze złości!“ zawołał stary.

„Przeze-mnie, peknij, ale nie baw się długo, gdyż panu niecierpliwością widzenia cię w stroju bajaca.“

„Kobieto, zabijasz mię!“

„No, jakże? Czy ci się podobam w tym stroiku?“ zapytała Kolombina, stając tuż przed małżonkiem.

„Szatan z ciebie!“

„A z ciebie, signor Filippo, zdrajco, zbrodzień, którego jedno słowo z ust jnoich, na dziesięć lat do więzienia wtrącić może. Nie zapomnij o tem i spiesz się.“

Biedny, zdradzony Filippo, musiał chęć nie chęć przystać, i *par ordre du Mafti* wdział krzyżącą maskę poliszynela na swój stary rozpadający się kościotrup. Z niebieską wstęgą u piersi, a zgarbionym bajacą przy boku, pospieszyła piękna Kolombina na plac św. Marka, rojący się tłumem masek.

Już tam od świtu niewypowiedziany gwar i natłok panował; można się było tylko z niebezpieczeństwem życia przecisnąć. Więcej niż 50.000 masek uwijały się w stóbarwnej mieszaninie. Wszyscy pchali się i potracali wzajemnie, wrzeszczeli, śpiewali i gwizdali, jakgdyby piekło całą swoją załogę szatanów z rozwiniętymi chorągiewkami przy muzyce wojskowej, na świat było wypuścić.

W tym gwarnym ścisłu okazała się teraz jedna z najpiękniejszych Kolombin, prowadzona przez jednego z najszkaradniejszych poliszynelów w całej Italii. Kwaśna, skrzywiona mina a wesółka maska starego jęomości Martignano, tworzyły najsprzeczniejsze przeciwieństwo. Signor Filippo zło-

rzeczył w duszy Pulcheryi, lecz nie śmiał tego głośno uczynić, gdyż miała ona władzę wtrącenia go na 10 lat do więzienia. Podczas gdy wszystko wkoło weseliło się i pustoszało, nasz stary bajaco wzdychał w gorczy serca swego, prakleśniał na czem świat stoi, i trząsał się poczęści z gniewu, poczęści z zimna, które z rana, jego lekkiego stroju maskowy zbyt nieprzyjemnie przenikało.

„Moje dziecko“—ozwał się wreszcie signor Filippo skruszony—„pójdźmy już do domu; tu zimno, że aż mi zęby dzwonią, a przytem trudno się pomiędzy tą szaloną zgrają przecisnąć. Pamiętaj dziecię na moje lata i podagrę.“

„Pamiętaj o portrecie w szafie;“ odrzekła Pulcherya; oglądając się w koło za swoim kapitanem.

„Jesteś okrutną, kobieto;“ wyjąknął drżący od zimna polszynel.

„Jesteś zabawnym, bajaco!“ odpowiedziała Pulcherya, zanosząc się od śmiechu.

Tu zbliżył się do niej wyglądany kapitan okretowy i zlekka trącił ją łokciem. „To on!“ pomyślała signora, i skinęła głową na znak odpowiedzi. W tej chwili maska znikła. (D. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 11 do dnia 12 Września.

Jaworski Marcin, Scherr-Thos Henryk ob., Elsner Józef, Zwierciff jen., z Galicyi; -- Höfer Juliusz, Schreiber Alexander ob., Düring Gustaw, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Gedroic Marya księżna, Dąbrowski Antoni urzędnik, Wyszyński Józef, Błeszyński Jan, do Polski; -- Piacentini Maxymilian, do Galicyi; -- Ochocki Wacław, Borowski Hieronim baron, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Ner 5965.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
W RADZIE ADMINISTRACYJNEJ CYWILNEJ.

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okregu.

Odnośnie do §. 90 urzędzenia Budownictwa z dnia 10 Listopada 1841 r. do L. 6039 D. G. S. podaje do powszechnej wiadomości iż, Rada Administracyjna Cywilna przekonawszy się na właściwej drodze o uzdatnieniu P. Teodora Krokiewicza pod dniem 24 Sierpnia r. b. do L. 4041 D. G. R. raczyła temuż udzielić patent na Jeometrę przysięgłego.

Kraków d. 3 Września 1846 r.

Przewodniczący w Wydziale
K. Hoszowski.

Za Referendarza *Rajski*.

Nro. 3180.

TRYBUNAŁ

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okregu.

W myśl art. 12 ust. hypotecznej z r. 1844 wzywa mających prawo do spadku po Małgorzacie z Słusarskich 1° Ziembowej 2° voto Miarczynie składającego się z domu N. 127 w gminie VIII. M. Krakowa w Kleparzu, i połowy domu N. 147 w gminie VIII. M. Krakowa przy ulicy Pędzichów położonego, niemniej mogących mieć prawo do spadku po Szymonie Miarka w drugiej połowie domu N. 147 w gminie VIII położonego, aby z prawami swemi w terminie miesiący trzech do Trybunału zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie spadek ten zgłaszającym się spadkobiercom Janowi Miarcie, Maryannie Miarczynie, Elżbiecie Miarczynie i Helenie z Ziębów Sorosięńskiej przysnanym zostanie.

Kraków d. 25 Czerwca 1846 r.

Sędzia Prezydujący

J. Pareński.

(3r.)

Z. Sekretarz P. *Burzyński*.

Pisarze Banku Pobożnego w Krakowie.

Na żądanie strony interessowanej zawiadamiają iż od fantu Arzonków szluk 22, tyżek

szluk 6, wazowa 1, do śmietanki 1, do leguminy 1, całki do cukru i sisko, próby 11 i 12 łutów 102 wazące, dnia 15 Grudnia 1843 roku do N. 31 pod Literą *F.* w Banku Pobożnym zastawionego, według oświadczenia zgłaszającej się o wykupno jego osoby, kartka czyli rewers Bankowy miał zaginać, przeto wzywają wszystkich interes w tém mających, aby najdalej do dnia 1 Listopada r. b. o wykupno tego fantu zgłosili się, gdyż w razie niezgłoszenia się, rzeczony fant osobie zgłaszającej się, po tym przeciągu czasu niezawodnie wydanym będzie.

Kraków d. 1 Sierpnia 1846 r.

Stachowicz.

(2r.)

X. *Praszkiewicz.*

POZEW PUBLICZNY.

Zapozywa się niniejszém publicznie Wendelin Karol Leopold Juliusz, syn w mieście Gliwicach zmarłego Rotmistrza emerytowanego Karola de Szymońskiego, który dnia 13 Października 1810 roku urodzony, z podróży 1828 roku za paszportem do Krakowa podjętej dotychczas nie powrócił i zniknął; jakoteż jego spadkobiercy i tychże successorowie, ażeby w ciągu miesiący dziewięć, najpóźniej ale w terminie dnia 18 Lutego 1847 roku zrana o godzinie 10 przed Referendarium Muthwill w domu podpisanego Sądu Głównego osobiście lub piśmiennie zgłosili się i dalszych rozkazów oczekiwali.

Jeżeli się Wendelin de Szymoński nie stawi ani piśmiennie nie zgłosi, zostanie za umarłego uznany; majątek jego spadkobiercom, w niedostatku zaś tychże Władzy publicznej przyśadzony i do dyspozycyi ich wydany będzie.

Polecają się do zastępstwa w terminie naczynionym Kommissarze sprawiedliwości intejszej Glatzel, Scheffler i Engelmann.

Raciborz dnia 25 Listopada 1845 r.

(3r.)

Królewsko Pruski Sąd Główny.